

8 De març

DIA INTERNACIONAL DE LA DONA

*El 8 de març s'ha convertit en un símbol per a les
dones dels cinc continents.*

*Té les seves arrels en la lluita de la dona al llarg dels
segles per participar en una societat igualitària.*

Actualment, la lluita encara continua...

Origen

En l'origen de la commemoració del 8 de març com a Dia Internacional de la Dona trobem diversos fets a través dels quals les dones van reivindicar millors condicions de treball i de vida, drets polítics i pau.

La cronologia dels fets és la següent:

1848	Primera declaració programàtica reivindicant el dret de vot de les dones nord-americanes.
1857	Vaga de les obreres tèxtils nord-americanes.
1908	Les socialistes nord-americanes inicien la celebració del Dia de la Dona (Women's Day) el darrer diumenge de febrer, per reivindicar el dret de vot.
	40.000 dones es declaren en vaga per demanar millors salaris, reducció de la jornada laboral a 10 hores, temps per a la lactància, formació, rebuig al treball infantil i dret a afiliar-se als sindicats. Durant la vaga, 129 treballadores moren cremades en un incendi a la fàbrica Cotton Textile Factory de Nova York. Els amos les hi havien tancades perquè es quedessin a treballar i no anessin a la vaga.

1910	Clara Zetkin proposa, a la II Conferència Internacional de Dones Socialistes, establir el Dia Internacional de la Dona per promoure el sufragi universal femení, la pau i la llibertat.
1911	El 19 de març se celebra per primera vegada el Dia Internacional de la Dona. La celebració és seguida a Àustria, Alemanya, Dinamarca i Suècia. Més d'un milió de dones europees i nord-americanes surten al carrer.
	El 25 de març hi ha un incendi a la fàbrica Triangle Shirtwaist Company, de Nova York, on moren 142 obreres com a conseqüència d'unes condicions laborals deplorables (l'any anterior s'havien declarat en vaga per demanar millores en la seva situació laboral).
1914	Les dones alemanyes proposen que a Alemanya, Suècia i Rússia se celebri el Dia Internacional de la Dona el 8 de març.
1917	El 8 de març, les dones russes surten al carrer per demanar aliments i el retorn dels combatents de la Primera Guerra Mundial. Aquest va ser l'inici del moviment que acabaria amb la dimissió del tsar i la proclamació de la República.
1977	L'Assemblea general de l'Organització de les Nacions Unides (ONU) declara el 8 de març com a Dia Internacional pels Drets de la Dona i la Pau Internacional.

Evolució dels drets de la dona al llarg dels segles XX i XXI

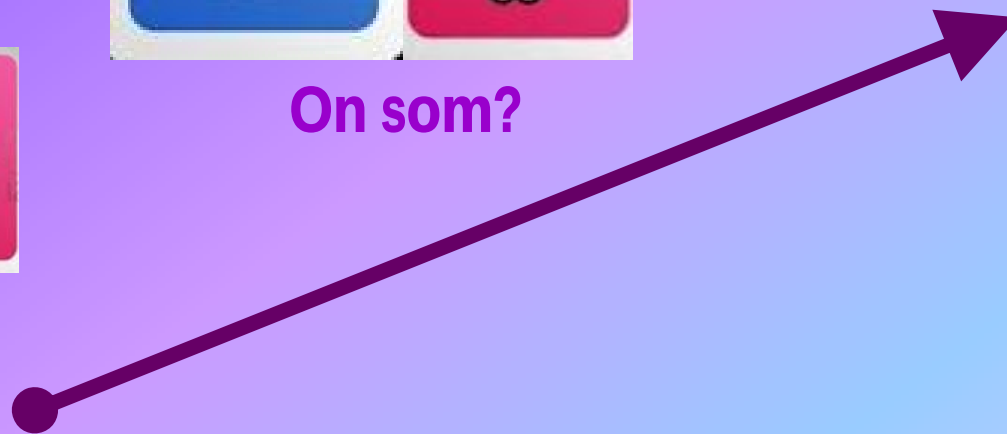
D'on venim?

On som?

Cap a on anem?

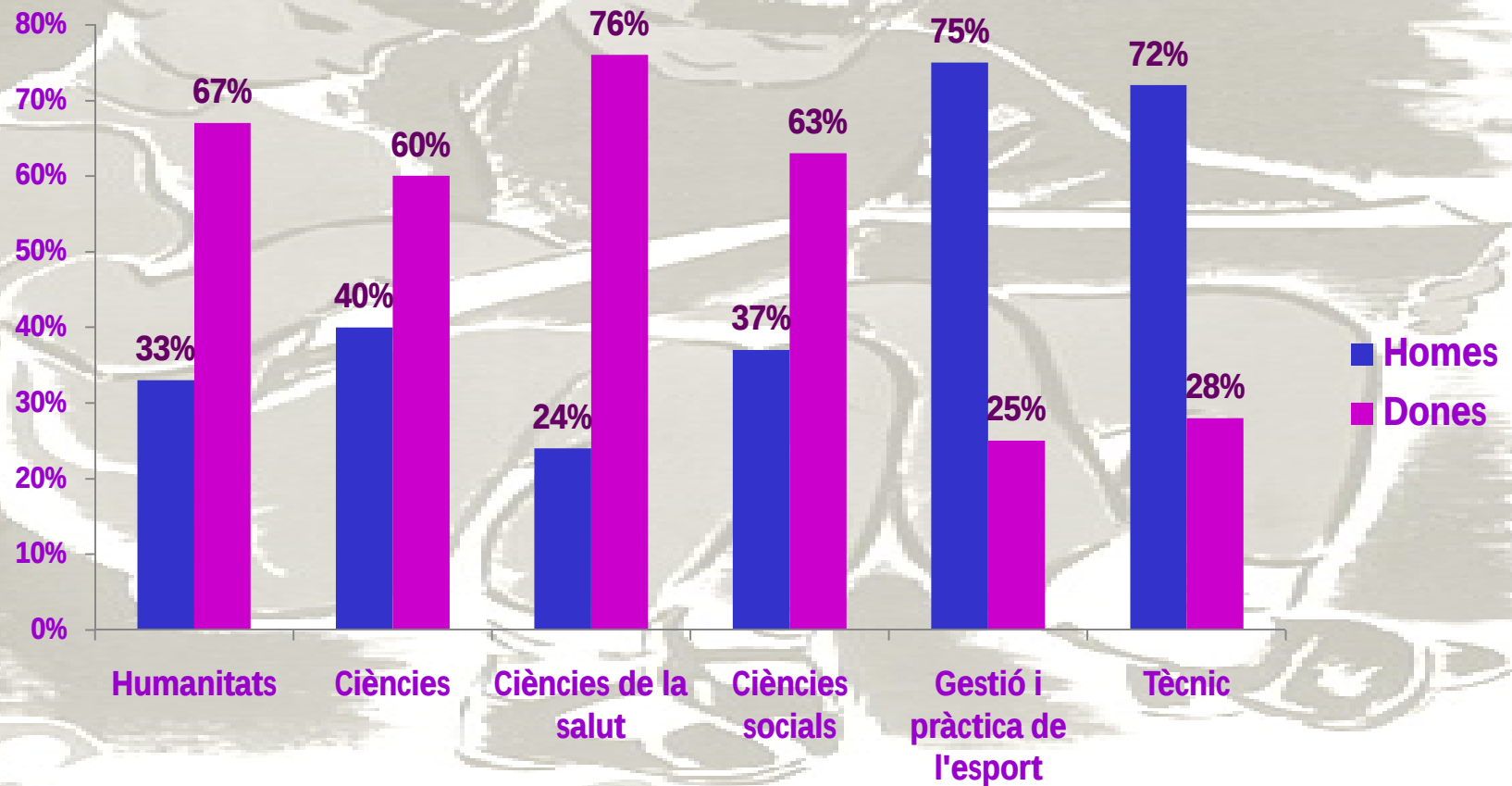
Condició de la dona

Principis del segle XX	Segona República (1931-1936)	Dictadura franquista (1936-1975)	Democràcia (1975-2013)
♀ Supremacia de l'home i subordinació legal de la dona. ♀ El codi civil de 1889 relega la dona casada a ser ciutadana de segona. Ha de renunciar a la seva autonomia i sotmetre's al marit, necessita la seva autorització, per exemple, per obrir un compte corrent, firmar contractes i realitzar compres fora del consum domèstic. El salari és administrat pel marit. Si una vídua es torna a casar perd la pàtria potestat dels fills. ♀ El codi penal penalitza la desobediència de la dona i castiga severament l'adulteri femení, no el masculí. ♀ A Catalunya, la situació és una mica diferent, ja que hi havia vigent l'antic dret civil català: la dona tenia independència econòmica dins el matrimoni (separació de béns).	♀ S'elimina el principi d'autoritat marital. ♀ Igualtat legal entre home i dona (1931). ♀ Se suprimeixen del codi penal els delictes d'adulteri. ♀ S'aprova la llei del divorci (1932). ♀ S'aprova la llei de l'avortament (1936).	♀ Subordinació legal de la dona al marit o pare. ♀ Autorització del marit o pare per exercir professions, participar en actes jurídics, obrir comptes bancaris, etc. ♀ El 1942 es restableix el delictes d'adulteri per a les dones. ♀ Es prohibeix a les dones menors de 25 anys abandonar la llar sense l'autorització dels seus pares tret que sigui per casar-se. ♀ El 1938 s'anul·la la llei de divorci i es declaren nuls tots els divorcis concedits durant la República. ♀ El 1941 es prohibeix la venda i el consum d'anticonceptius. ♀ Es prohibeix l'avortament, durament penalitzat.	♀ La dona no està subordinada legalment ni al marit ni al pare. ♀ Igualtat legal entre homes i dones. ♀ Les dones són independents dels pares amb la majoria d'edat, igual que els homes. ♀ S'aprova la llei del divorci. ♀ S'aprova la llei de l'avortament.

Educació

Principis del segle XX	Segona República (1931-1936)	Dictadura franquista (1936-1975)	Democràcia (1975-2013)
♀ Taxa d'analfabetisme molt elevada: 55,8% homes i 71,4% dones. ♀ El 1909 les nenes van a l'escola fins als dotze anys. ♀ Coeducació en l'alumnat de menys de set anys. ♀ Absentisme escolar de les nenes per obligacions familiars o laborals. ♀ A les nenes se les educa per ser esposes i mares. ♀ L'escolarització de les nenes a l'ensenyament secundari és molt baixa i en els ensenyaments universitaris, quasi nul·la. ♀ L'educació està monopolitzada per l'Església. ♀ Iniciatives de caràcter renovador: Rosa Sensat (el Masnou, 1873 - Barcelona, 1961).	♀ Renovació pedagògica: promoció de l'escolarització femenina, prestigi de les mestres, alfabetització d'adults, creació d'escoles laiques i coeducació. ♀ A l'ensenyament mitjà, la presència femenina augmenta molt: en el curs 1930-1931, hi ha un 14% de noies, en el curs 1935-1936, un 31%. ♀ Disminució de l'analfabetisme: 37% d'analfabetisme masculí i 47,5% d'analfabetisme femení.	♀ S'elimina la coeducació per raons d'ordre moral i eficàcia pedagògica. ♀ Les nenes reben una educació diferent. Els valors són obediència i subordinació. ♀ Els agents socialitzadors són: escola, Església i Secció Femenina. ♀ L'assignatura <i>Enseñanzas del hogar</i> és obligatòria a primària i a secundària. ♀ Les dones han de fer el servei social per accedir a una feina remunerada i opositar a l'Administració pública, i també per obtenir un títol acadèmic, el passaport o el carnet de conduir. ♀ La política franquista obstaculitza l'accés de les dones a l'ensenyament superior.	♀ Teòricament hi ha igualtat educativa i es reben els mateixos continguts educatius. ♀ L'analfabetisme femení és del 2%. ♀ Els estudis postobligatoris, batxillerat i universitat, s'han anat feminitzant. ♀ Però, en els estudis universitaris els homes prefereixen carreres tècniques (72%) o esportives (75%) i les dones carreres relacionades amb l'àmbit social (63%) o de la salut (76%).

Percentatge de matrícules a les universitats catalanes per àmbits i sexe, curs 2010/2011

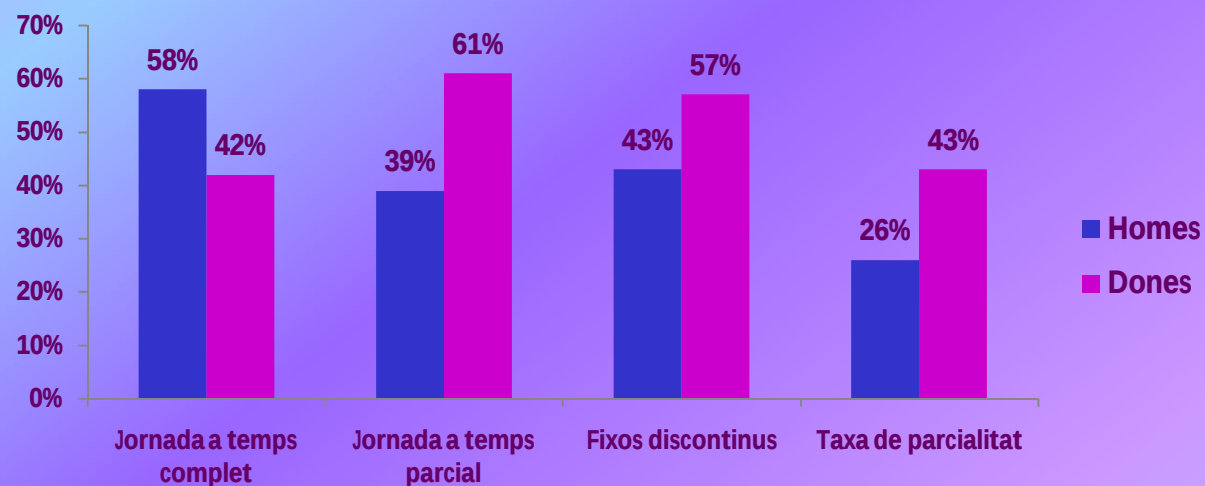

Font: Institut d'Estadística de Catalunya: <http://www.idescat.cat/pub/?id=aec&n=757&t=2011>

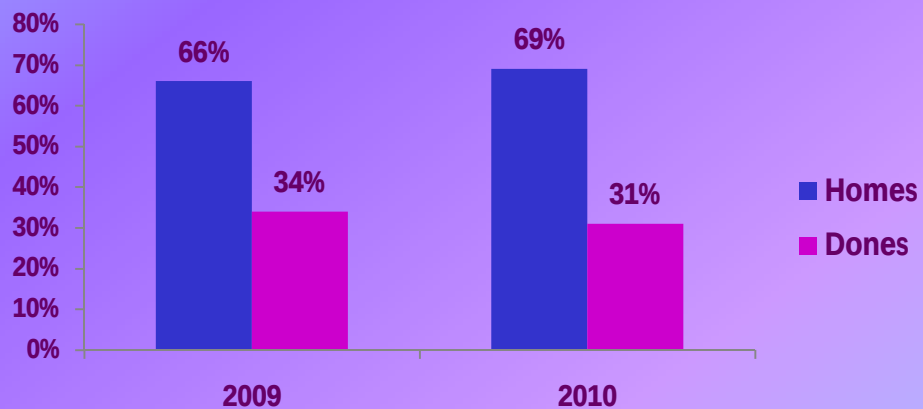
Treball

Principis del segle XX	Segona República (1931-1936)	Dictadura franquista (1936-1975)	Democràcia (1975-2013)
♀ Falta de formació professional de les dones: han de fer treballs no especialitzats. ♀ Segregació laboral discriminatòria. ♀ No es permet l'accés de les dones a treballs més ben retribuïts. ♀ Molts prejudicis respecte a la incorporació de la dona al treball remunerat. ♀ Es considera el treball femení temporal i complementari del salari de l'home. ♀ Legitimització de la discriminació salarial. ♀ S'introdueix el treball a domicili com a alternativa socialment acceptada: el 50,8% de les dones s'hi dedica.	♀ El 1931, la Llei de jurats mixtos equipara salarialment el treball dels homes i les dones. ♀ Es prohibeix l'acomiadament per matrimoni o maternitat.	♀ S'aboleix el treball femení a través de la legislació i la reprovació de l'opinió pública. ♀ Obligatorietat legal per abandonar el lloc de treball en el moment del matrimoni, a canvi d'una dot nupcial. ♀ La reincorporació a la feina necessita l'autorització del marit, que per llei pot rebre directament el sou de la dona. ♀ Les famílies amb la mare treballadora estan excloses dels subsidis familiars estatals. ♀ Supressió de totes les disposicions republicanes sobre la maternitat i el treball femení. ♀ Gran discriminació salarial legal de les dones: poden cobrar el 30% menys del salari d'un home.	♀ Constitució de 1978: tots els espanyols tenen el deure i el dret al treball sense discriminació per raons de sexe. ♀ El 1979, l'Estatut dels treballadors estableix el principi d'igualtat de tracte entre homes i dones. ♀ La dona s'incorpora al mercat laboral sense traves legals i, en les últimes dècades, amb nivells educatius similars als dels homes. ♀ Llei de conciliació familiar. ♀ El percentatge de dones que treballen a temps parcial és superior al dels homes. Això indica major vulnerabilitat i que les desigualtats persisteixen: discontinuïtat del treball, condicions laborals menys favorables i més dificultats d'independència econòmica.

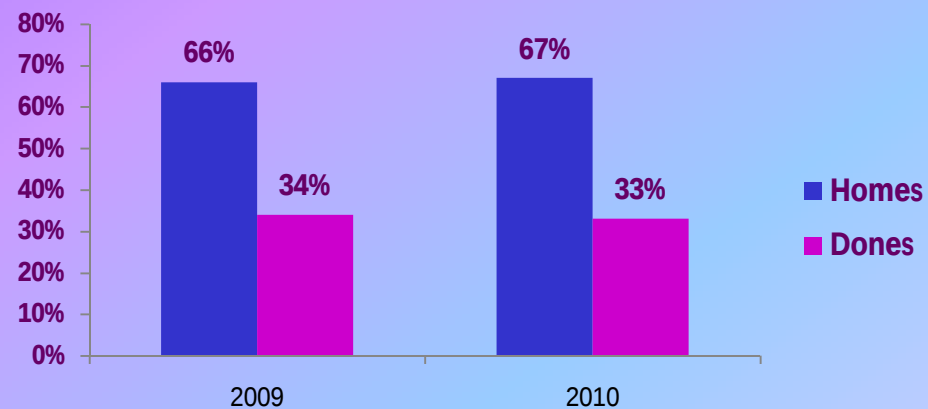
Percentatge de població ocupada segons jornada laboral a Catalunya i taxa de parcialitat. Any 2010

Percentatge segons el sexe de l'empresariat català

Percentatge de població ocupada en llocs de direcció a Catalunya

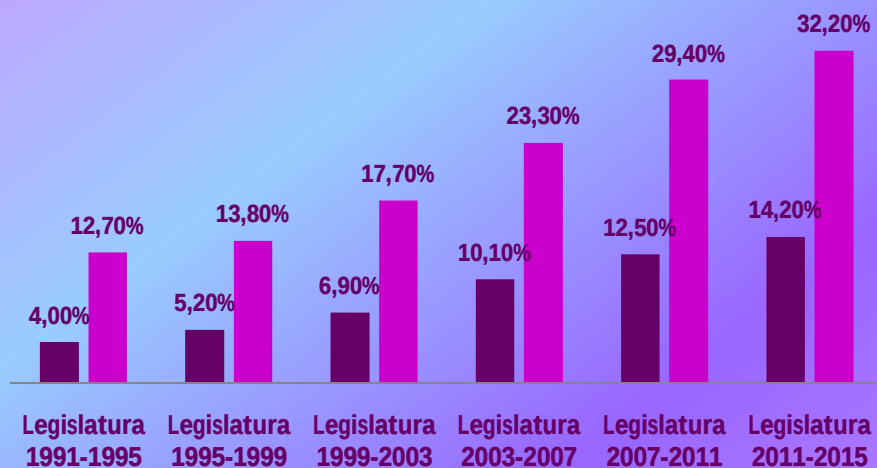
Font: Generalitat de Catalunya (2011). *Dones i treball. Recull estadístic 2010.*

Política

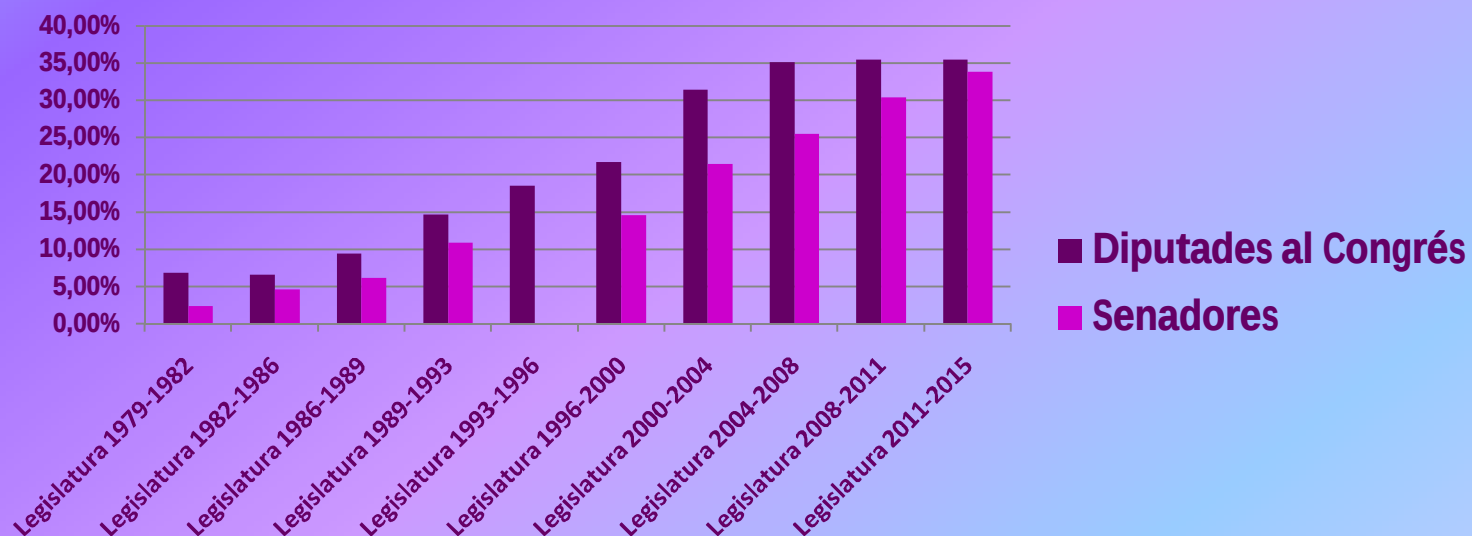
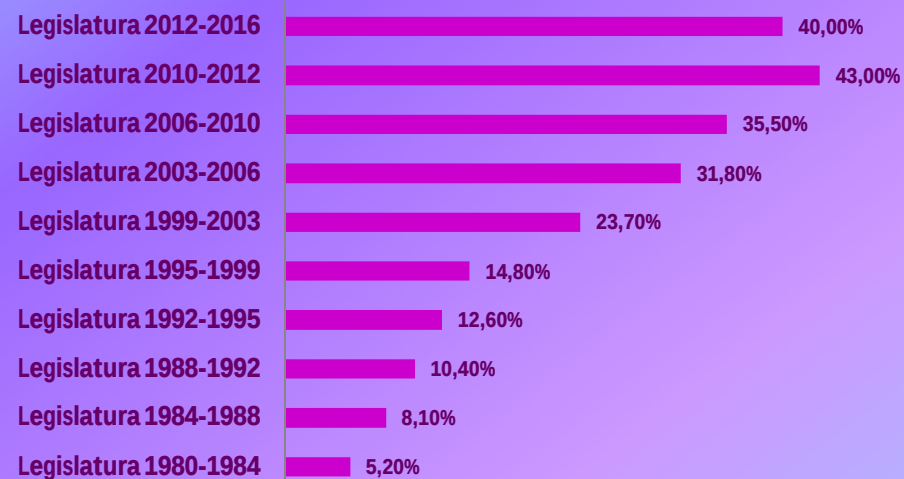
Principis del segle XX	Segona República 1931-1936)	Dictadura franquista (1936-1975)	Democràcia (1975-2013)
♀ L'Estat reforça les mesures discriminatòries per assegurar la subordinació femenina mitjançant la discriminació legal, la desigualtat educativa i política, i les restriccions laborals. ♀ Tot i això, les dones participen activament en les organitzacions obreres i en els moviments reivindicatius femenins. ♀ L'any 1916, una dona entra en la direcció d'un sindicat.	♀ Es concedeix el sufragi a les dones (1931), que voten per primera vegada el 1933. ♀ El govern republicà incorpora les dones en el seu projecte polític, encara que es troba amb dificultats pel seu baix nivell educatiu i la baixa incorporació de les dones al treball fora de casa. ♀ Tots els partits polítics fan campanya a favor de les dones i les inclouen a les seves llistes.	♀ La participació política de la dona es fa a través de la Secció Femenina, que té una jerarquia vertical estructurada en deu graus (des de delegada nacional fins a afiliades de base). ♀ L'objectiu fonamental de la Secció Femenina és l'adoctrinament de la població femenina.	La Constitució del 1978 estableix el següent: ♀ les dones es consideren subjectes de plena igualtat en l'exercici dels seus drets tant individuals com socials; ♀ principi d'igualtat entre homes i dones; ♀ plena participació en assumptes i càrrecs públics. Llei de paritat electoral: ♀ Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes.

Alcaldesses a Catalunya

Regidores electes a Catalunya

Diputades al Parlament de Catalunya

Font: Institut Català de la Dona: Dades estadístiques / Participació ciutadana/ Participació de les dones a la política.
<http://www20.gencat.cat/porta/site/icdones>

Legislació espanyola actual

Recull legislatiu per avançar en la igualtat d'oportunitats i l'eradicació de la violència masclista

En l'àmbit estatal

- ♀ Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere.
- ♀ Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència.
- ♀ Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes.
- ♀ Plan estratégico de igualdad de oportunidades 2013-2015 en el primer trimestre de 2013, pendent d'aprovació.

En l'àmbit autonòmic:

- ♀ Llei 8/2006, de 5 de juliol, de mesures de conciliació de la vida personal, familiar i laboral del personal al servei de les administracions públiques de Catalunya.
- ♀ Llei 5/2008, de 24 abril, del dret de les dones a l'eradicació de la violència masclista.
- ♀ Pla estratègic de polítiques de dones del Govern de la Generalitat de Catalunya, 2012-2015.

Discriminacions actuals

Treball

- Diferència salarial per la mateixa feina, especialment a l'empresa privada.
- Baixa promoció en llocs de comandament o càrrecs de responsabilitat. És el que s'anomena *sostre de vidre*.
- Assetjament laboral.
- Dificultats per a la conciliació familiar. Sovint la dona ha de renunciar a la feina o a feines amb més prestigi i responsabilitat.
- Les dones, tant si treballen com si no, dediquen més hores a les feines domèstiques que els homes en les mateixes condicions. És el que s'anomena *dobla presència*.
- Poca presència en els consells d'administració de les empreses. Per exemple, a l'Estat espanyol, l'any 2012, només hi havia un 11% de dones.

Política

- Manca de paritat real en els governs de l'Administració.
- Dificultat per conciliar família i política.

Medi social

- Música i cançons que indueixen a l'amor possessiu i masclista.
- Acudits i frases fetes sexistes.
- Publicitat discriminatòria en els mitjans de comunicació: estereotips sexistes.

Temps mitjà de treball familiar domèstic segons l'ocupació al mercat (hores i minuts diaris)

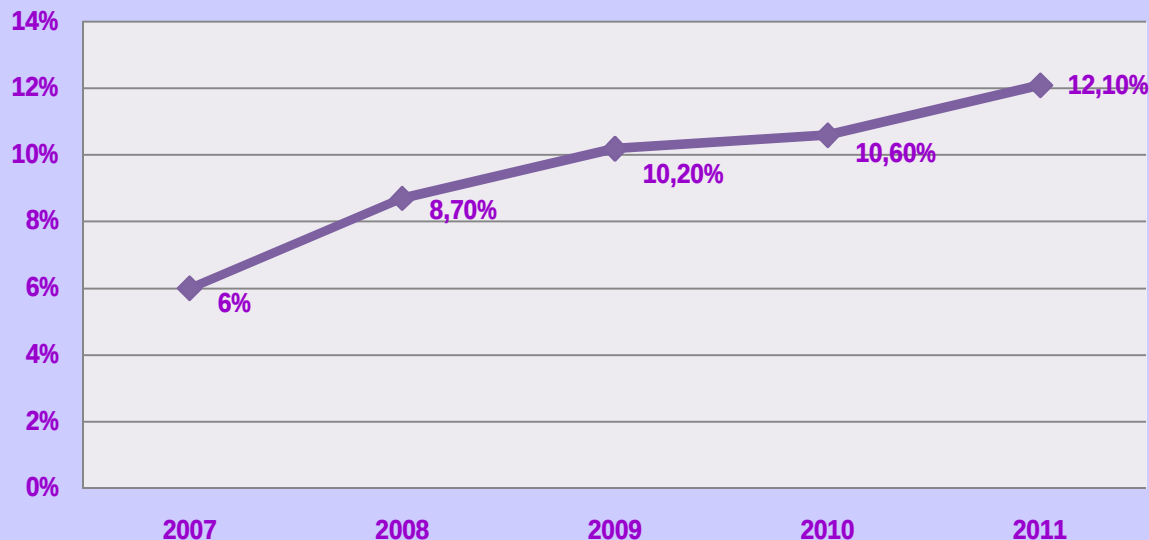
	Ocupats/ades al mercat	No ocupats/ades al mercat
Dones	3 h 46 min	6 h 13 min
Homes	1 h 46 min	2 h 23 min

Font: Informació de l'EUT 2002-2003 (INE/INDESCAT). Població entre 16 i 65 anys.

El 38,2% (42,4% el 2010) de les societats en què la presència de conselleres és escassa o nul·la no han adoptat totes les mesures que recomana el Codi Unificat per corregir la situació.

Les societats declaren tenir processos de selecció objectius i que no limiten la presència femenina, però no han adoptat procediments de recerca deliberada de conselleres.

Presència femenina als consells d'administració de les companyies de l'IBEX 35

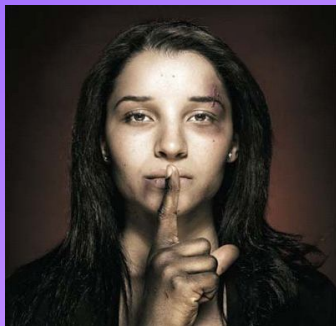
Font: Informe anual de Govern Corporatiu de les companyies de l'IBEX 35. Exercici 2011. Comissió Nacional del Mercat de Valors (CNMV). http://www.cnmv.es/DocPortal/Publicaciones/Informes/IAGC_IBEX35_2011.pdf

Violència de gènere

La violència contra les dones arriba a les noies joves.

Totes les dones nouvingudes tenen dret a denunciar qualsevol situació de violència de gènere, tant si tenen autorització de residència com si no.

NO

Cada 15 segons, en alguna part del món, una dona és agredida.

La violència de gènere mata al món més dones que el càncer, la malària, els accidents de trànsit i les guerres juntes.

Segons Amnistia Internacional, a 120 milions de dones se'ls practica l'ablació i cada any es practica a 3 milions de nenes.

ELS MALTRACTAMENTS SEGÜENTS ENS ADRECEN CAP A UN TÚNEL SENSE SORTIDA

MALTRACTAMENT
FÍSIC I
PSICOLÒGIC

CONTROL
ECONÒMIC

ASSETJAMENT
LABORAL

VIOLACIÓ I ABÚS
SEXUAL

VIOLÈNCIA

ASSETJAMENT
MORAL

M6

Dones mortes per violència de
gènere a l'Estat espanyol

Any	Dones
2009	55
2010	73
2011	62
2012	46

Denúncies per violència sexista a
l'Estat espanyol

Any	Dones
2009	135.540
2010	134.105
2011	134.002
2012	63.599 (fins juny 2012)

Diapositiva 16

M6

No es veuen aquestes pastilles que hi ha al darrere de les taules. Està fet expressament?

MonicaC; 01/03/2013

Falses creences sobre la violència cap a les dones a la llar

- ❖ Només els homes addictes a l'alcohol, a les drogues o amb estrès laboral són violents amb la seva parella.
- ❖ La violència dins de casa és un assumpte de família i no ha de sortir d'aquest àmbit, no s'ha de difondre fora.
- ❖ La violència només existeix en famílies amb pocs recursos econòmics o amb molts problemes.
- ❖ Sempre s'exagera la realitat quan es parla de violència contra les dones.
- ❖ Si no se'n van (les dones) és perquè els agrada que les maltractin.
- ❖ Quan les dones diuen “no”, volen dir “sí”.
- ❖ En el cas que tinguin fills o filles, és millor que s'aguantin amb el que els ha tocat.

Cal fomentar la cultura de la denúncia. No s'hi val quedar-se callat, perquè la violència creix amb el nostre silenci.

CARTA D'UNA NENA

CARTA D'UNA NENA

Benvolguts Reis Mags,

La meva mare ha estat maltractada pel meu pare i sé que a altres dones els ha passat el mateix. Algunes inclús han mort.

Per això, us demano que aquest any no em porteu ni nines, ni cuinetes com sempre.

Compreneu que no em ve de gust jugar a les casetes.

Gràcies,

MARIA

El teu silenci fa mal!

El teu silenci fa mal!

Quan et mirem
Quan baixes la teva mirada
Quan intentes riure
Quan intentes maquillar-te
Quan.....

Què es pot fer en cas de violència masclista?

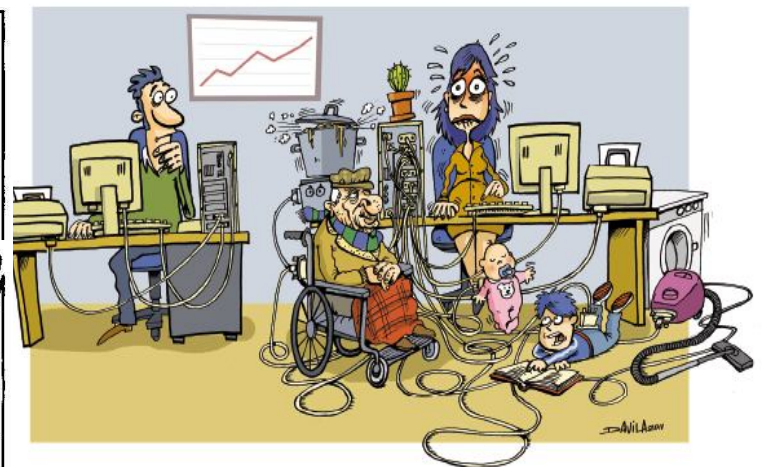
- ♀ **Telèfon: 016.** Informació i assessorament en violència de gènere. Les trucades que es facin a aquest número no deixen cap rastre a la factura del telèfon. Són totalment confidencials.
- ♀ **900 900 120:** Atenció a les dones en situació de violència. Telèfon gratuït i confidencial 24 hores.
- ♀ **Mossos d'Esquadra:** telèfon 088.
- ♀ **Institut Català de les Dones.** Ofereix servei d'atenció psicològica i assessorament jurídic.
<http://www20.gencat.cat/portal/site/icdones>
- ♀ **Serveis municipals de suport i atenció a les dones:**
 - ♀ **Ajuntament del Masnou:** Centre d'Informació i Recursos per a les Dones (CIRD). C/ de Roger de Flor, 23. Telèfon: 93 557 18 70.
 - ♀ **Ajuntament de Mataró:** Centre d'Informació i Recursos per a les Dones (CIRD). C/ de les Tres Roques, 21. Telèfon: 93 702 28 12.
 - ♀ **Ajuntament Premià de Mar:** Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD). Telèfon: 93 741 74 00.
- ♀ **Comissaries locals dels Mossos d'Esquadra:**
 - ♀ **Premià de Mar:** Torrent d'en Malet, s/n (cantonada Enric Borràs). Telèfon: 112 / 93 741 81 85.
 - ♀ **Mataró:** Avinguda del President Companys, 87. Telèfon: 112 / 93 741 81 00.
- ♀ **Polícia Local.** Urgències 24 hores: 092
- ♀ **Consell Comarcal del Maresme:** Equip d'Atenció a les Dones (EAD): Telèfon 93 741 16 22.
<http://www.ccmaresme.cat/area.php?id=114>

Comentaris, acudits i dites habituals referides a la dona

Comentaris quotidians	Dites
✚ Fes el llit del teu germà. ✚ Ja T'HE rentat els plats i T'HE passat l'aspiradora. ✚ Jo AJUDO molt la meva dona. ✚ Frase adreçada a una dona conduint: "Ves-te'n a la cuina." ✚ Les dones no saben interpretar un plànol. ✚ Els homes són més valents i no ploren.	✚ La dona, busca-la neta i prima, que grassa i bruta ja s'hi tornarà. ✚ Qui t'estima et farà patir. ✚ Home casat, burro espatllat. ✚ La dona és com el raïm, la bona trepitjada i la dolenta penjada.

Acudits

- ✚ Què fa una dona amb un foli en blanc? Reclamar els seus drets.
- ✚ Com donar més llibertat a una dona? Fent-li més gran la cuina.
- ✚ Què fa una dona després de fer l'amor? Molestar.
- ✚ Quan anirà la dona a la lluna? Quan s'hi hagi de netejar.
- ✚ Quin és el membre més llarg de la dona? L'escombra.
- ✚ Per què tenen quatre neurones les dones? Una per a cada fogó.
- ✚ Quin és l'anticonceptiu més efectiu de la dona? Una aspirina subjecta entre els genolls.
- ✚ En què es diferencien una dona i una foca? En què una és grossa, té bigoti i fa olor de peix, i l'altra viu al mar.
- ✚ Com ajudaries la teva dona a netejar la casa? Aixecant els peus perquè passi a l'aspiradora.

Recull de comentaris indicatius de maltractament psicològic

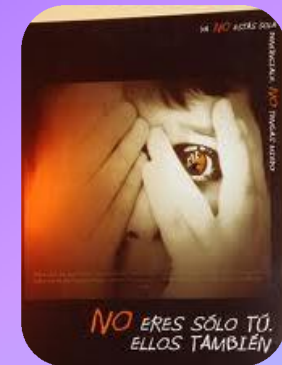
Si te'ls diuen: ACTIVA TOTS ELS SENYALS D'ALERTA!

✚ Jo no sóc així, tu em poses així.✚ Tu m'has provocat, així que aguanta't.✚ No serveixes per a res, ets una inútil.✚ Tu mateixa t'ho has buscat.✚ Ets el meu pitjor mal de cap.✚ I tu què saps?✚ Tu, a rentar plats.✚ Tu, a callar, quan jo ho digui demanaré la teva opinió.✚ Em demanes respecte, però no te'l mereixes.✚ Ho faig pel teu bé.✚ Les dones serveixen per netejar la casa.✚ Jo vinc cansat de treballar i tu no has fet ni la teva feina.✚ En comptes d'anar al gimnàs, has de fer el sopar!✚ On t'has ficat? Quan arribo a casa vull que hi siguis.	✚ Si els diners els administro jo, tu no vals per a res.✚ Si vols Internet, vull saber la contrasenya, perquè per això pago jo.✚ Com vas així? Sembles un lloro.✚ Les dones us voleu casar per no haver de treballar.✚ Dona havies de ser.✚ Estàs grassa, sembles una foca.✚ La teva germana, cosina... Sí que valen.✚ No em vaig casar per utilitzar preservatiu ni fer-me la vasectomia.✚ Si vinc borratxo és perquè em treus de polleguera.✚ Si sóc gelós és perquè t'estimo.✚ No ho faré més, t'ho prometo, aquesta vegada és veritat.

Propostes per reduir i/o eliminar les desigualtats entre homes i dones

En l'àmbit familiar

- + Promoure la igualtat en l'àmbit familiar.
- + Educar els fills i les filles en termes d'igualtat.
- + Que els nostres fills i filles ni vegin ni pateixin maltractaments dins la llar.

En l'àmbit educatiu

- + Educar en el respecte i la igualtat a l'escola, l'institut, la universitat, etc.
- + Fer un ús no sexista ni androcèntric del llenguatge. Per exemple, utilitzant paraules genèriques, com ara alumnat.

En l'àmbit polític

- + Implicació real, no teòrica, de la classe política i governamental.

En l'àmbit laboral

- ✚ Afavorir la igualtat en l'accés a llocs de comandament.
- ✚ Promoure la igualtat en l'accés a les juntes de govern de l'Administració i a les societats mercantils.
- ✚ Aconseguir la mateixa independència econòmica per a les dones i els homes.
- ✚ Anivellar la taxa d'ocupació i d'atur de les dones.
- ✚ Eliminar les diferències salarials entre ambdós gèneres.
- ✚ Facilitar l'accés al finançament i la formació de les dones empresàries, que constitueixen el 30% a la Unió Europea.
- ✚ Facultar els règims de protecció social perquè permetin a les dones acumular drets individuals de pensió apropiats, ja que tenen un major risc de pobresa i atur.
- ✚ Regular els acords laborals flexibles que ocasionen desavantatges a les dones.
- ✚ Millorar el servei de guarderies per permetre un nou equilibri entre la feina i la vida diària.
- ✚ Animar els homes que gaudeixin dels seu permís parental perquè assumeixin les seves responsabilitats familiars.

El 8 de març volem drets i flors.
Si no hi ha igualtat no hi ha justícia.
Cal més estimació i menys possessió.

**Treball realitzat per l'alumnat del curs
d'Informàtica COMPETIC 2, del Centre de
Formació de Persones Adultes del
Masnou (CFPAM), curs 2012-13.**

**Ajuntament del Masnou
Febrer de 2013**